

Sygn. akt VU 498/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Ilona Królikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z wniosku S. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek odwołania S. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 stycznia 2017 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 498/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 stycznia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił S. W. prawa do rekompensaty, powołując się na brzmienie przepisu art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy wskazał, że zgodnie z tym unormowaniem rekompensata nie przysługuje osobie, która ma prawo do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Od powyższej decyzji pełnomocnik wnioskodawca złożył odwołanie w dniu 6 marca 2017 roku, w którym wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez organ rentowy i ustalenie S. W. prawa do rekompensaty. Jednocześnie pełnomocnik podniósł, że stosunek pracy wnioskodawcy z dotychczasowym pracodawcą nie ustał, a zatem skarżący nie miał przyznanego prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powielając argumentację z uzasadnienia zaskarżonej w sprawie decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. W. urodził się w dniu (...). Nie jest on członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W okresie od 11 listopada 1978 roku do 23 grudnia 2016 roku był zatrudniony w (...) S.A. Oddział (...).

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych, świadectwo pracy z dnia 23 grudnia 2016 roku k.29)

W dniu 3 marca 2014 roku S. W. złożyła wniosek o przyznanie mu wcześniejszej emerytury.

(dowód: wnioski o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 7 maja 2014 roku ZUS przyznał wnioskodawcy zaliczkę na poczet emerytury od 1 marca 2014 roku, jednocześnie ją zawieszając z uwagi na kontynuację przez niego zatrudnienia.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 7 maja 2014 roku k.22-23 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 9 lipca 2014 roku ZUS przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 marca 2014 roku jednocześnie ją zawieszając z uwagi na kontynuację przez niego zatrudnienia.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 9 lipca 2014 roku k.26-27 akt emerytalnych)

W dniu 23 grudnia 2016 roku wnioskodawca złożył wniosek o podjęcie wypłaty emerytury oraz doliczenia składek. Do wniosku S. W. załączył świadectwo pracy z dnia 23 grudnia 2016 roku.

(dowód: wniosek z załącznikiem k.1-4 akt emerytalnych plik III)

Decyzją z dnia 9 stycznia 2017 roku ZUS przyznał S. W. emeryturę wcześniejszą od dnia (...) roku tj. od dnia zgłoszenia wniosku.

(dowód: decyzja z dnia 9 stycznia 2017 roku k.32 akt emerytalnych)

W dniu 23 grudnia 2016 roku wnioskodawca złożyła wniosek o emeryturę powszechną z rekompensatą.

(dowód: wniosek z załącznikiem k.1-4 akt emerytalnych z rekompensatą)

Decyzją z dnia 13 stycznia 2017 roku ZUS przyznał S. W. emeryturę powszechną od dnia (...) roku tj. od dnia zgłoszenia wniosku oraz jednocześnie zawiesił wypłacanie emerytury wcześniejszej.

(dowód: decyzja z dnia 13 stycznia 2017 roku k.6 akt emerytalnych z rekompensatą)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 664), zwanej dalej ustawą, rekompensata, o której przyznanie wnosi wnioskodawczyni, jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat (art. 21 ust. 1 ustawy).

Stosownie do treści art. 21 ust. 2 powołanej ustawy rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 23 ust. 1 ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę, a stosownie do ustępu 2 art. 23 ustawy rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z przepisów tych wynika, po pierwsze, że skoro rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383) kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, za których były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 roku. A zatem warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych

należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 grudnia 2015 roku, III AUa 717/15).

Po drugie zaś, z przepisu art. 23 ust. 2 ustawy wynika, że rekompensata nie jest samodzielnym świadczeniem wypłacanym z zasobów systemu ubezpieczeń społecznych tak, jak emerytura. Jako kwota pieniężna ustalana w sposób przewidziany w art. 22 ustawy o emeryturach pomostowych jest dopisywana przez ZUS ubezpieczonemu do kwoty kapitału początkowego, czyli zwiększa ona wartość kapitału początkowego i wpływa na wysokość emerytury (por. G. Gudowska, K. Ślebzak (red.), Ustawa o emeryturach pomostowych, Komentarz, Warszawa 2013). Z tego też względu przepis art. 23 ust. 1 ustawy dla przyznania prawa do rekompensaty wymaga złożenia przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę. Przy czym chodzi tu o emeryturę z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że wnioskodawca decyzją ZUS z dnia 9 lipca 2014 roku przyznane ma prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 marca 2014 roku. Tym samym przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nabył prawo do emerytury z FUS obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia, co wyklucza przyznanie mu prawa do rekompensaty.

Dodać należy, że przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych, regulujące między innymi kwestię nabycia prawa do emerytury pomostowej, mają charakter bezwzględnie obowiązujący, a ich rozszerzająca wykładnia nie jest dopuszczalna. Wnioskodawca nabywa prawo do określonego świadczenia tylko i wyłącznie w takim przypadku, gdy spełnia wszelkie przewidziane przez ustawodawcę wymogi. Względy pozanormatywne związane z zasadami współżycia społecznego oraz sprawiedliwości społecznej nie mogą stanowić podstawy wydania przez organ rentowy decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia (tak Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 18 września 2013 roku, III AUa 134/13).

Dlatego też fakt zawieszenia wnioskodawcy wypłaty wcześniejszej emerytury (do której prawo nabyła z dniem 1 marca 2014 roku), z uwagi na kontynuację zatrudnienia przez niego nie może wyłączać stosowania art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Wskazać należy, że celem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Z prawa tego wnioskodawca skorzystała składając w dniu 3 marca 2014 roku wniosek o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury i nabywając decyzją ZUS z dnia 9 lipca 2014 roku prawa do wcześniejszej emerytury. To właśnie to nabycie prawa do wcześniejszej emerytury stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty. Fakt, że emerytura ta była zawieszona jest bez znaczenia, gdyż przepis art. 21 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.